

Jondi pepa timen youkuk Yodakale Mede

Jondi pepa timen i youkuk ginen inon adi nemek mebi lufondok youkuk. Timen adi kayonbop yehitubulodaune Ban Bepan en mihiñ Jesu Kilisto dut welekubugon tiña hatidok. Tiña undugon mambip dinin mebopdi yalan yeninkamandaan yanagilune Bepan mu bikabunen dok youyemguk.

Mambip dinin mebop heki adi indin yoin. Nemenemek kwetfolon inon ikiñ hogohogok adi momohi hinek moon. Kan Jesu adi Bepan mihiñ, undun doktiña me hinek mintaan metam indi tiyam undun nemenemek kwetfolon dinin dut tuwot mu woon kadiwek. Adi indin yoin. Me nediyeñ Bepan dut momoon hinek hatibe kan nemenemek kwetfolon dinin wendok mu nadiluwaak. Undun doktiña titin momohi undihi yehikeledok mu nadiyaneñ. Undun doktiña kayonbopdi mede undihidok magi kametnadi mu taneñdok Jondi wendok maan yolak. Tiña indin yolak. Jesu adi me hinek mintaguk, kan metandi Jesu nadisukilitimingin. Undugon welehidki Bepan kahile hinek tiña metam noli maan welehidki yabukahile hinek tiyaneñ.

*Jesu adi mede kabup hakukdi mingon
mintadakaleguk*

¹ Koomkwaha tububihit ginenj tububihila hatitalabuguk, kañ magitnikdi nadigumun eñ dau-nikdi kagumun, tiña didimeningonj hinek kañ kohonikdi wehemikumun, u mede hatihatinit unjakoñ. ² Hatihati u miñgoñ mintadakaleguk kañ indi kagumun, doktiña wendegoñ yohautayam. Tiña indi adi hatihati dapmandapmanñit mokit wendok-ku yobihila haniyam oñ. Adi koom Bañdut hatiguk ala miñgilangoñ mintadakaleune kagumun. ³ Indi nemek kagumun be nadigumun unjakoñ hidi maañ haniyam. Unduñ tinene welekubugoñ mintanimbune kubugoñ hatidok yonja haniyam. Unduñ tiña indi Bañ eñ Mihinij Jesu Kilisto adut welekubugoñ tiyam. ⁴ Kañ indi nadifodi tuwot hinek tinimbek yonja pepa i youhamam.

Bepañ adi hauta

⁵ Indi Jesu Kilistodi mede ninimbune nadigumun unjakoñ indibo hidi haniyam. Mede u indin, Bepañ adi hauta. Adi'walañkade mambip-kabe nemu hatak. ⁶ Ale indi mambip ginenj hatinila Bepañdut welekubugoñ tam, unduñ yonene medenik u yalañ tibekneñ. Tiña undugoñ mede biyagoñ u mu kame hatiyam tilak. ⁷ Ne hauta ginenj hatilak undugoñ indi maañ hauta ginenj hatiyaneem, wendok indi Bepañ'walañ metamñiyedut welekubugoñ kedem tiyaneem. Kañ Bepañ Mihinij Jesu Kilisto'walañ nanğatñinđi kadakaninñik hogo-hogok youtelune walanda tiyaneem. ⁸ Indi kadakaninñik moñ, unduñ yonja adi welenik tika-manda timiyam, kañ mede biyagoñ wendi we-

lenik ginenj mu hatak. ⁹ Ingonj indi kadakaninjnik yobihitnene Bepanj ne yoguk unduj, titinj didimeninj tinja kadakaninj hogohogok indi folonj hatak u tumolokulanja nihiyoutewalanda tilak. ¹⁰ “Nu kadakaninj nemu tugut”, unduj nobuninj yonja kaj wonj adi “Bepanj adi yalanj-me” unduj niyam tilak. Wendoktinja Bepanj’walanj mededi welenik ginenj mu hatak.

2

Kilisto adi Tubulodanik

¹ Wapmihineye,* hidi kadakaninj tineenenj doktinja mede i youhamulat. Ale nebek ninji kadakaninj tinjakanj tubulodanik enj yahehewenik ninj Banjut hatilak, u Jesu Kilisto. Adi yadi titinj didimeninj hogok tugukdi tilak, adi nadisukilitimiluwaak. ² Adi negonj indi’walanj kadakaninjnikdok kibikonj tinja Beu Bepanjdut welekubugonj tinja nihikiukuk. Adi kwanai u indi nihitubu-lodadok hogok mu tuguk. Mokonj. Adi yadi metam hogohogok kwetfolonj hatiinj wanakanj yehitubulodadok nadinja tuguk.

Bepanj’walanj mede didimeninjgonj kamehatidok

³ Indi Bepanj’walanj yodoko mede kedem takalinjakaanj indinj hinek nadinim, “Indi adi aganj nadimihinakayam.” ⁴ Be me ninji indinj yobek, “Nu Bepanj aganj nadimilat,” ingonj Bepanj’walanj yodoko mede mu takalilak, me wonj adi yalanj-me,

* **2:1:** Jondi “wapmihineye” fee yoguk adi bulaningonj nadiyeminja mu yoguk. Adi yadi me gawadanj hinek nadisukiliti dininj talitimenj doktinja metam Jesu’walanj kayonj bop nadisukiliti adi welenjdi yabukahile hinek tinja yoguk.

en mede biyagon u welen ginen mu hatak yodok. ⁵ En me nediyendi Bepan'walañ mede nadiña takalilak adi yadi weleni bedinaditombune biyagon hinek Bepan kahileen adut kadiña hatilak. Titin undun tiña nadine biyagon Bepandut woon galiña hatiyam tilak. ⁶ Be me nin adi "Na Bepandut galiña hatilat," undun yonakan Kilistodi hatiguk wendok tuwot hinek hatiluwaak.

Hauta ginen hatidok

⁷ Notneye, nu yodoko mede kobuli mu youhamulat. I yadi komi, koomkwaha tububihila nadigin di naditalabiin unakon. Mede hanindidime koom tigin wondok-ku yodoko mede komi hanilat on. ⁸ Kan mede youtat i yadi yodoko mede kobuli ingon tilak, wendi Jesu'walañkade be hidi'walañkade wanakan nongon foloonit tilak. Won adi mebi indin: mambip agan dapmawe tulune hauta foloon di agan mingilangon hautaan hatak.

⁹ Me nin di "Na hauta ginen hatilat" yolak, ingon me nolin dok nadikadaka hati-timilak kan, me won adi mambip ginen koug on hatilak nin dok. ¹⁰ En me nin di me nolin weleni kahileen not timilak, adi yadi hauta ginen hatilak. Kan hauta ginen un on nemek nin di tubugweheyeune kadakanin titin dok nemu hatak. ¹¹ Ingon me nin di me nolin dok nadikadaka timilak, adi yadi mambip ginen hatilak. Adi yadi mambip ginen hatilak doktiña mambip di dawi teheune talik denak kelelak u mu nadidakalelak.

12 Wapmihineye, Bepañdi Kilisto wou folon kadakanin̄hik agañ tumolokuhamguk. Undun̄ doktiña mede i youhamulat.

13 Bañ heki, hidi me koomkwaha tububihit ginen̄ hatigukdi hatilak u nadimihinaka tiin̄, doktiña mede i youhamulat.

Mekuyahi, hidi fafañe tiña Me Kadakanin̄ ulati-fogin̄, doktiña mede i youhamulat.

Wapmihineye, hidi Bepañ nadisukilitimihinaka tiin̄, doktiña mede i youhamulat.

14 Bañ heki, hidi me koomkwaha hatigukdi hatilak u nadimihinaka tiin̄, doktiña mede i youhamulat.

Mekuyahi, hidi sañin̄in̄hinit, kañ Bepañ'walañ mededi welehi ginen̄ fafañenin̄ hinek halune fafañe Me Kadakanin̄ agañ ulati-fogin̄. Undun̄ doktiña mede i youhamulat.

Kwetfolon̄ dinin̄ titin̄dok nadigalika mu taneen̄

15 Hidi kwetfolon̄ dinin̄ titin̄ be nemenemek hogohogok u yabunadigalika mu taneen̄. Nebek nin̄ kwetfolon̄ dinin̄ titin̄dok nadigalika tilak adi yadi Bepañ mu kahilelak. 16 Indi a nadiyam.

Kwetfolon̄ me dinin̄ titin̄ hogohogok adi indin̄: siloda tiña weleyouyout en̄ nemek yabunadigalika en̄ nehitok nadiune loune foko titin̄. Titin̄ undihi hogohogok won̄ adi Bañ'walañkade mu biin̄. Mokon̄. U yadi kwetfolon̄ dinin̄ titin̄ hogok.

17 En̄ kwet tiña kwet dinin̄ siloda be nadigalika kadakanin̄ u adi liwedapman̄ tineen̄. In̄gon̄ me nediyen̄di Bepañ'walañ medenin̄ takaliwaak adi yadi hatihati dapmandapman̄nit mokit kahileen̄ hatibaak.

Jesu'walaŋ memikŋiye agaŋ mintaaŋ hatiin

¹⁸ Wapmihineye, ya dapmandapman nai agaŋ nihitubu-dulalak. Unduŋ doktiŋa hidi koom Jesu'walaŋ Memikŋiŋ mintawaak yobu nadigiŋ u agaŋ kobuk feegoŋ mintaaŋ hatitawiin. Kaŋ wendoktiŋa ya agaŋ dapmandapman naidi nihitubu-dulalak, unduŋ nadiyam. ¹⁹ Timenŋ meheki u indut hatiŋa binibiŋa ugiŋ. Ingoŋ adi indi'walaŋ mebop gineniŋ hinek mokoŋ. Adi indi'walaŋ mebop gineniŋ biyagoŋ hinek binemek adi indut ingoŋ hatiyanim. Adi binibugiŋ doktiŋa agaŋ miŋgoŋ mintadakaleiŋ, meheki hogohogok adi yadi indi'walaŋ hinek mokoŋ.

²⁰ Hidi Uŋgoŋiŋ Molomdi Munabuli agaŋ ugolo-hamguk. Unduŋ doktiŋa hidi wanakaŋ adi nadinadihinit hatiin. ²¹ Hidi mede biyagoŋ u mu nadidakaleiŋ unduŋ yoŋa pepa i mu youhamulat. Mokoŋ. Hidi adi mede biyagoŋ u agaŋ nadiin doktiŋa pepa i youhamulat. Tiŋa undugoŋ, hidi agaŋ nadiin. Mede yalaŋ hogohogok adi mede biyagoŋ ginenŋ nemu mintaaŋ bulak. ²² Yalaŋ-me u neditok niniŋdok? Me nediyeŋdi “Jesu adi Kilisto mokoŋ,” unduŋ yobune me uŋakoŋ yalaŋ-me niniŋdok. Me mede unduŋ yoŋiŋ adi yadi Baŋ eŋ Mihi sigilulum tiyemiinŋ, wendoktiŋa adi yadi Jesu'walaŋ memikŋiye yenindok. ²³ Me nediyeŋdi Mihidok sigilulum timilak, adi yadi Baŋ maŋ sigilulum timilak. Eŋ me nediyeŋdi Mihi nadisukilitimilak, adi yadi Baŋ maŋ nadisukilitimilak.

Uŋgoŋiŋ Munabulidi mede folooŋ ninindidimelak

²⁴ Mede koom nadigin u welehek maaney boifafanej hatiyanej. Hidi unduj tija Mihi ej Bandut galinga hatiyanej. ²⁵ Kan Jesu Kilisto ne hatihati dapmandapmanit mokit nimdok yofafaneguk u unakon.

²⁶ Na me yalan haniŋkamanda tiin adi'walan titiŋhik wendok hanimbene mede i youhamulat. ²⁷ Ingon hidi adi Kilistodi Ungonin Munabulinin ugolohambune hidut ungon hatilak. Kan hidi nadinadidok baniŋ be tiin doktija nebek ninji hanihehitubu-didimewek, u mokon. Ungonin Munabuli ne nemenemek hogohogok u agan hanihehitubu-didimelak. Unduj doktija mede wonj adi yalan mon, mede wa biyagon. Ale hidi Munabulidi hanihehitubu-didimelak wondok tutwot Jesu Kilistodut galinga hatiyanej.

Bepan'walan wapmihi hatiyam

²⁸ O Wapmihineye, hidi Kilistodut galinga hatiyanej. Ala adi mingon mintadakalewaak nai unanin indi wanakan fafaje tija yatneem, tija undugon mekanit mokit adi dawinej yayatdok munta mu tineem. ²⁹ Hidi "Kilisto'walan titiŋin u didimenin" unduj nadiŋa kan indin maan nadiyanej. Metam hogohogok titiŋ didimenin tiin adi yadi Bepan'walan wapmihiniye mintain.

3

¹ I kanen! Me Ban adi inditok ungonin hinek nadiŋa welenji hinek nibukahile tuguk. Unduj tija ne'walan wapmihiniye hinek niniŋguk. Kan biyagon hinek Bepan'walan wapmihiniye

hatiyam. Metam nadisuhik nemenemek kwet-folon hatak wendok hogok kamein adi Jesu mu nadiminjin. Undun doktina indi maangon mu nadinimiin. ² Notneye, nai indidegon indi Bepan'walaŋ wapmihiniye hatiyam. Ingon kougon dedin hatineem u mingilangon hinek mu mintadakalelak. En Kilisto adigili mingon mintadakalewaak kan indi mingon hinek kaneem. Tina ne dabugon yageleneem, u adi agan nadiyam. ³ Metam hogohogok Kilisto mintadakalewaakdok nadinadinila woomiin, adi yadi welehek tubuwalanda tina woomiin. Undun tina Kilisto ne walanin hatilak undugon adi maan walanin hatiin.

⁴ Me nediyendi kadakanin tilak adi yadi Bepan'walaŋ yodoko medenin lahutak. Kadakanin adi yodoko mede lahulahut dinin titin. ⁵ Hidi agan nadiin. Kilisto adi kadakanin tumolokutdok mintaguk, tina adi yadi kadakanin nit mokit hatiguk. ⁶ Me nediyendi Kilistodut woon galiŋa hatilak, adi yadi titin kadakanin dinin talik mu takalilak. Nebek nin titin kadakanin dinin talik takaliune kan me u Kilisto mu kaguk yodok, en Kilisto mu nadimilak yodok.

⁷ Wapmihineye, tiyaugene nebek nin di haninkamanda tibaakneŋ ala nadinadinila hatiyaneen. Nebek nin titin didimenin kelelak adi yadi me didimeŋ ninindok. Adi yadi Jesudi hatihati didimeŋon hatilak undugon hatibaak. ⁸ Sadaŋ adi koomkwaha tububihila kadakanin tugukdi tihatilak. Undun doktina

nediyendi kadakanin tilak adi yadi Sadan'walañ me. Bepañ'walañ Mihinjin adi Sadan'walañ kwanai tubukadakaan liliwenekutdok mingon mintadakaleguk. ⁹ Nebek nin Bepañ'walañ wapmihinjin mintalak adi yadi titin kadakanin mu keleen hati tilak. Bepañ'walañ Hatihatidi welen ginen tokinã hatak doktinã adi titin kadakanin mu keleen hati tilak. Mokon. Adi yadi Bepañ mihinjin hatilak doktinã kadakanin tuwot mu tiluwaak. ¹⁰ Indi Bepañ'walañ wapmihinjiye denak en Sadan'walañ wapmihinjiye denak, u mebihik titin indin folon kanadi titindok: Me nediyendi titin didimenin mu tilak, adi yadi Bepañ'walañ mon. Tina undugon, me nediyendi Bepañ'walañ metam welen di yabukahile hinek mu tilak, adi maan undugon Bepañ'walañ mon.

Welenikdi kakahile hinek tiyaneem

¹¹ Koomkwaha tububihila mede indin naditalabugin. Indi molomolom hinekdi me noli u welenik hinekdigon yabukahile titindok. ¹² Kein adi Sadan'walañ mihi mintaã kwayañ ulukumunguk. Undun doktinã indi adi'walañ talik mu keledok. Kan mangon doktinã kwayañ ulukumunguk? Mebi adi indin. Ne'walañ titinjin adi hogoli, en kwayañ'walañ titinjin adi didimenin. Undun doktinã ulukumunguk.

¹³ Notneye, meenin nadinadihik nemenemek kwetfolon inon hatakdok hogok kamein, meheki undihidi memik tihambune hidi boho mu tineen. ¹⁴ Indetok indin nadiyam. Indi notniye welenikdi yabukahile tam wendoktinã kumun bik-abunã agañ Hatihati kahilegumun. En meenin

nediyenđi nolinjiye welenđi yabukahile mu tilak, adi yadi kumuŋ dinin titin ginen kougou hatilak. ¹⁵ Me ninđi nolinjin nin welenđi kahile hinek mu tinja welen ginen nadikadaka timilak, won adi me u ulukumulak unduŋ tilak. Kaŋ hidi a nadiin. Medi me nin ulukumulak, adi yadi Hati-hati Momoon dapmandapmanjit mokit u tuwot mu kahilewaak.

¹⁶ Jesu adi indi nihitubu-loda doktinja hatihatiniŋ bikabuŋa kumuŋguk. Kaŋ titinjin wendi me notniye yabukahiledok titin u ninin-didimeguk. Doktinja indi maan notniye yehitubulodadok hatihatiniŋ bikabuyaneem. ¹⁷ Me nin adi nanane bombou duhuduhunit hatinja me nolinjin nin nemenemekdok baniŋ tihatilak, u kaŋ me nolinjin wondok bulaninŋon mu binek nadimilak adi Bepan'walaŋ welesilonđi me wendut mu hatak yodok. ¹⁸ Wapmihineye, indi me notniye mededi hogok mu yabukahiledok. Mokon. Indi adi kohonikdi eŋ welenikdi titin foloon hinek tiyaneem.

Bepan'walaŋ mede tilolon tinja muntanit mokit hatidok

¹⁹⁻²⁰ Indi me noli yabukahile hinek tinja kaŋ, indi agaŋ mede biyagon takaliyam unduŋ kadem nadinim. Inŋon nemek ninđi welenik ginen hali du me undinin ninimbihilune fiit Bepan namanda ginen welekulema folon hatiyaneeem. Indin doktinja: Bepan adi nemenemek hogo-hogok agaŋ nadidapmalak, tinja undugon nadinadininđi welenik maaneŋ nadinadi hatak u kalakapmedapman tilak.

²¹ Notneye, welenikdi nemek kadakanıñ nemu binek ninimbihitak, nai unanıñ adi indi Bepañ namanda foloñ fafañe tiña hatiyam. ²² Tiña indi adi'walañ yodoko mede u takaliyam, eñ titiñ adi titiñdok nadilak undugoñ tam. Unduñ doktiña indi mañgoñ niñdok ninadiyam woñ adi kedem nimilak. ²³ Adi'walañ yodoko mede adi indiñ. Indi Mihiniñ Jesu Kilisto wou u nadisukilitimiyaneem. Unduñ tiña yokwambundaguk unduñ, indi molomolom hinek me notniyedut kihakile tiña not momoñ tiyaneem. ²⁴ Nebek niñ Bepañ'walañ yodoko mede takalilak, adi yadi Bepañdut woñ galilak, kañ Bepañdi adut buña galilak. Bepañdi Unğoniñ Munabuli nimguk, kañ Munabuli wendi Bepañ indut hatilak u ninimbihilu nadiyam.

4

Munabuli mebimebi hatiñ u yabukolodi titiñdok

¹ O notneye, polofet yalayalañ feedi mintaañ kwetkwet hatidapmañ tiñ. Unduñ doktiña hidi me niñdi buña “Nu Bepañ'walañ Munabulidi mede naniñak,” unduñ hanimbune hidi adi'walañ mede mu nadisukilitiyaneen. Mokoñ. Hidi adi toboniñ munabuli u biyagoñ Bepañ'walañkade be bulak, be mokoñ u kanadi taneen. ² Hidi titiñ indiñ foloñ Bepañ'walañ Munabuli kañ nadidakaleyaneen. Me niñdi “Jesu Kilisto adi me hinek mintaguk,” unduñ yobune nadiyaneen, Bepañ'walañ Munabulidi adut hatilak. ³ Eñ me niñdi Jesudok mede yodakale

undiniņ nemu tubune kaņ, munabuli woņ adi Bepaņ'walaaniņ moņ, unduņ nadidok. Woņ adi Kilisto'walaņ memikņiņ diniņ munabuli yodok. Adi kwetfoloņ mintawaak yobune nadigiņ, u agaņ uņakoņ mintalak.

⁴ Wapmihineye, hidi Bepaņ'walaaniņ, eņ Uņgoņiņ Munabuli hidigut hatilak wendi kwetfoloņ diniņ munabuli'walaņ saņiņiņiņ kalakapme tilak. Unduņ doktiņa polofet yalayaļ hekidi tuwot mu hehitubugweheyegiņ. ⁵ Polofet yalayaļ heki adi kwetfoloņdok gigit. Unduņ doktiņa medehik yoiņ adi nemenemek kwetfoloņ hatakdok yoiņ. Kaņ metam nadinadihik nemenemek kwetfoloņ hatak wendok foloņ wapum hatak adi hekiyeņ medehik nadiyemiņ. ⁶ Ingoņ indi adi Bepaņ'walahi. Unduņ doktiņa metam nediyeņ Bepaņ nadimiņ heki adi yadi indi'walaņ mede nadinimiņ. Eņ me Bepaņ'walahi moņ adi yadi indi'walaņ mede mu nadinimiņ. Titiņ unduņ foloņ Munabuli mede biyagoņ diniņ eņ munabuli yalaņ diniņ, adi'walaņ mebihik kedom nadidakaleyam.

Bepaņ welenikdi kahileeņ kaņ me notniye maaņ yabukahileyaneem

⁷ Notneye, indi molomolom hinek me notniyedut kakahile tiņa not momooņ tiyaneem. Me noli yabukahile u yadi Bepaņ'walaņ titiņ. Me nediyeņ me noli yabukahile hinek tilak adi yadi Bepaņ'walaņ wapmihi, doktiņa adi yadi Bepaņ agaņ nadimihinaka tilak. ⁸ Me noli yabukahilekahile diniņ mebi adi Bepaņ negoņ. Unduņ

doktiņa me nediyeņ me noli mu yabukahilelak, adi yadi Bepaņ mu nadimilak.

⁹ Bepaņdi indi nibukahile hinek tilak doktiņa Mihiniņ kubugoņ hinek u indi Hatihati kahilenimdok yoņa kameune kwetfoloņ fooņ mintadakaleguk. ¹⁰ Me noli yabukahile-kahile uyadi Bepaņ'walaņ titiņ. Unduņ doktiņa timen hinek indi Bepaņ mu kahilegumun. Mokoņ. Toboniņ timen hinek adi Bepaņdi nibukahileguk. Unduņ doktiņa Mihiniņ kubugoņ hinek u kameune kwetfoloņ fooņ kwetkwet metam hatigumun hogohogok indi'walaņ kadakaninikdok kibikoņ kumuņguk. Unduņ tiņa Beu Bepaņdut welekubugoņ tiņa Bepaņ eņ metam nihikiulaņa ne kubugoņdi me kiukiutnik tuguk hatilak.

¹¹ Notneye, Bepaņdi titiņiņ u tuguk wendi indi nibukahile hinek tuguk u miņgilangoņ hinek tubudakalelak. Unduņ doktiņa indi molomolom hinek me noli yabukahile taneem. ¹² Nebek niņdi Bepaņ nemu kaguk. Ingoņ oņ, indi welenikdi notniyedut kikahile nobu tiyanim kaņ Bepaņ adi lekiņgoņnik gineņ hatiņila welenđi nibukahilelak u miņgoņ tubumintaņ tubufafaņelak.

¹³ Bepaņdi Munabuliņiņ niņguk kaņ wendi Bepaņ ne buņa indigut galiņa hatilak kaņ indi wooņ adigut galiņa hatiyam u miņgoņ mintadakalelak. ¹⁴ Indi Beudi Mihiniņ kameune kwetfoloņ fooņ metam indi'walaņ Tubulodanik mintaguk u agaņ kagumun, doktiņa indi wendegoņ medeņiņ yohautayam. ¹⁵ Nebek niņdi "Jesu adi Bepaņ'walaņ Mihiniņ" unduņ yolak adi Bepaņdi me wenđut buņa galilak, kaņ me wendi

Bepañdut woon galilak. ¹⁶ Unduñ doktiña indi u nadiña indin hinek nadisukilityam: Bepañ adi nibukahile hinek tilak, kañ titiññin wendi indi'walañ hatihatnik gineñ hatak.

Bepañ negon me noli yabukahile-kahile dinin mebi. Unduñ doktiña me nediyenñi me noli yabukahile hinek tilak, adi yadi Bepañdut woon galilak. Kañ Bepañdibo buña me wengut galilak. ¹⁷ Bepañdi nibukahilelak dinin titiñ u welenik gineñ foloon tubumintadapmaune indi Kilisto ne'walañ namandap tiña hatiyam. Unduñ doktiña Bepañ'walañ mede yodapmandapman nai mintawaak wendok munta mu tineem. ¹⁸ Me nediyen Bepañdi yabukahile tilak adi yadi munta mu taneen. Bepañdi nibukahilelak dinin titiñ u welenik gineñ foloon hinek tubumintadapmaune wendigon munta liliwenekutak. Munta dinin mebi adi indin, me ninñi kadakaninñin dinin kibikon malabumun mongolaak u agañ nadilak, doktiña munta tilak. Me nin munta tubune kañ indin nadiyaneem, me u Bepañ'walañ titiññinñi hatihatñin gineñ fafañe hinek mu tilak.

¹⁹ Bepañdi indi timenñ nibukahileguk. Unduñ doktiña indibo me noli yabukahileyam. ²⁰ Me ninñi indin binek yobetik, "Nu Bepañ kahile hinek tilat," ingonñ adi Bepañ'walañ metambop ginenin kubugon-kabe nemu kahilelak. Unduñ doktiña me wonñ adi yalañ-me ninñidok. Nebek ninñi Bepañ nemu kaguk. Unduñ doktiña metam agañ miñgonñ yabulak u mu yabukahilelakdi dedin tiña Bepañ hebiniñ nemu kaguk u kahilewek. ²¹ Kilisto'walaaninñ yodoko mede nadigumunñ adi indin. Meeniñ nediyenñ Bepañ

kahile hinek tilak, adi yadi Bepañ'walañ metam maañ undugon yabukahile hinek tuluwaak.

5

Jesu Kilisto nadisukilitimindok

¹ Metam nediyen “Jesu adi Kilisto” undun yona nadisukilitimiin, adi yadi Bepañdi hatihati gitipmun tubumintayemulak. Tina metam nediyen Bañ kahilein undugon hinek wapmihiniye maañ yabukahileyaneeñ. ² Indi Bepañ kahile hinek tina yodoko medenin u takaliyaneem, titin undun tina indi Bepañ wapmihiniye yabukahile hinek tam undun nadiyaneem. ³ Indi Bepañ kahile hinek tiyam doktina yodoko medenin takaliyam. Kañ yodoko medenin di malabumun mu nimalak. ⁴ Metam hogohogok Bepañdi hatihati gitipmun tubumintayemulak adi yadi kwetfolon dinin saninin agañ ulatifoñ. Indi Bepañ nadisukilitimiyam, tina titin undun folon mik ginen fafañen kwetfolon kadakanin dinin saninin ulatifoyam.

Bepañ ne Mihiniñ'walañ mebi yohautaguk

⁵ Meenin nediyen Jesu adi Bepañ'walañ mihiniñ yona nadisukilitimilak, adi yadi kwetfolon kadakanin hatak dinin saninin ulatifoñ fafañen kalakapmelak. ⁶ Jesu Kilisto adi talik indin folon buguk: Imeyout titindok, eñ kolondabek folon nangatnin kwatnedok buguk. Adi Imeyout titindok hogok mu buguk. Mokon. Adi yadi Imeyout eñ kolondabek folon nangatnin kwatnedok buguk. Ungonin Munabuli adi mede biyagon dinin mebi. Undun doktina Ungonin

Munabuli ne Jesu Kilisto'walaŋ mebiŋiŋ yohautalak. ⁷ Nemek lufomkultniŋdi adi'walaŋ mebiŋiŋ yohautaiŋ: ⁸ Uŋgoniŋ Munabuli, ime eŋ naŋgat. Lufomkultniŋ adi wanaŋ mede namandap kubugoŋ uŋakoŋ yohautaiŋ. ⁹ Indi adi medi mede yohautaiŋ u nadiŋa nadisukilitiyam. Eŋ Bepaŋdi mede yohautalak adi medi yoiŋ u yalapakmedapmaŋ tilak. Kaŋ Bepaŋdi mede agaŋ yohautaguk, woŋ adi Mihiniŋdok yoguk.

¹⁰ Metam nediyeŋ Bepaŋ Mihiniŋ nadisukilitimiŋ, adi yadi Bepaŋdi mede yohautaguk u nadidahiune welehiŋ gineŋ hatak. Ingoŋ me Bepaŋ'walaŋ medeŋiŋ nadidahi hinek mu tilak, adi yadi Bepaŋ yalaŋ-me nilak, unduŋ tilak. Me undiniŋ adi Bepaŋdi Mihiniŋdok mede yohautaguk wendok nadiune folooŋnit mokit tilak. ¹¹ Kaŋ titiŋ unduŋ foloŋ Bepaŋdi medeŋiŋ biyagoŋ u tubudakalelak. Bepaŋdi Hatihati dapmandapmaŋnit mokit nimguk, kaŋ Hatihati woŋ adi Mihiniŋ'walaŋkade hatak. ¹² Me nediyeŋ Bepaŋ Mihiniŋdut woŋ galilak, adi yadi Hatihati u kahilewaak. Eŋ me nediyeŋ Bepaŋ Mihiniŋdut mu woŋ galilak adi yadi Hatihati u mu kahilewaak.

Ninadi eŋ kadakanŋ diniŋ mede

¹³ Nu metam Bepaŋ Mihiniŋ wou nadiŋa nadisukilitimiŋ hidi Hatihati dapmandapmaŋnit mokit haliwoŋ halaak u agaŋ kahilegiŋ, u nadidakaleneŋdok mede i youhamulat. ¹⁴ Indi Bepaŋ ne'walaŋ nadinadiŋiŋ binek takaliŋa nemek niŋdok ninadinene adi yonadinik u kedem nadinimilak. Unduŋ doktiŋa indi

Bepañdok munta mu tiyam. Mokon. Indi adi toboniñ Bepañ'walañkade wam. ¹⁵ Adi indi'walañ yonadinik hogohogok nadinimilak, u agañ nadiyam. Unduñ doktiña indi nemek niñ nimdok ninadiyam woñ adi nemek u agañ kahilegidibayam.

¹⁶ Me niñ adi me noliñiñdi kadakanin tubune kañ nadiluwaak, kadakanin kumuñ fafañeniñ diniñ u mu tuguk kañ kadem ninadi kwanai tubune Bepañdi Hatihati miluwaak. Kadakanin kumuñ fafañeniñ diniñ mu tineenñ adi yadi unduñ kadem tiyembaak. Tiña unduñoñ, kadakanin tiña kumuñ fafañeniñ kahiledok u maan uñoñ hatak, iñoñ nu kadakanin undiniñdok ninadi kwanai titiñdok mu yolat. ¹⁷ Hatihati be titiñ hogohi hogohogok wanakañ adi kadakanin. Iñoñ kadakanin noli adi kumuñ fafañeniñ diniñ moñ.

Jesudi momoon nibudokolak

¹⁸ Indi agañ nadiyam. Me niñ Bepañ'walañ mihiniñ hatilak adi yadi titiñ kadakanin mu tihatilak. Mokon. Adi Bepañ Mihiniñdi momoon hinek kadokoune Me Kadakaninñdi tubugweheyeune kadakanin gineñ mu mawetik. ¹⁹ Indi adi Bepañ'walañ wapmihiniye hatiyam, iñoñ metam nadinadihik nemek kwetfoloñ diniñdok hogok hatak, adi wanakañ Me Kadakanin'walañ saniniñiñdi yabudokolak u agañ nadiyam. ²⁰ Tiña indin maan agañ nadiyam. Bepañ Mihiniñ adi agañ buguk, kañ indi Bepañ foloñ hinek u nadinimdok nadinadi ninguk. Indi Bepañ foloñ hinek eñ Mihiniñ Jesu Kilistodut woñ galiyam. Jesu Kilisto adi Bepañ

hinek, tiŋa adi yadi Hatihati dapmandapmanŋnit
mokit diniŋ mebi.

²¹ Wapmihineye-kabe, hidi bepaŋ yalayalaŋ
hekidok sigilulum tiyemaneŋ.

**Bepaŋ'Walaŋ Folofolok Kobuli
Genesis, Exodus, Psalms, and the New Testament in
the Numanggang Language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Numanggang**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Numanŋaŋ (Numanggang)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

217908e9-ce08-5ac3-9947-124c48579a74